Kőszeg, 1916. szeptember hó 3-án. 36. szám. XXXVI. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1·50 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak meg.

A tömeges élelmezés

kérdése Németországban hatalmasan hódit és a legtöbb város, amely erre a célra szogáló intézményét felállitotta, a legjobb eredményeket mutathatja fel. Milyen kár, hogy nálunk, hol Németország annyi mindenfélében mintául szolgál, nem követik. Egyetlen város, Miskolc, csinált valami hasonlófélét, de nagyon kicsinyes mértékben. Az ilyen vállalkozás csak ott szolgálja igazi célját, hol a németek alaposságával és nagy stylben történik.

Berlinben jul. 10-én állitották fel az első nagy központi konyhát. Minden jelentkező köteles a kenyérkiosztó bizottságnál burgonya és husjegyének bemutatása ellenében látogató jegyet váltani, amellyel az illetékes konyhánál jelentkezvén, a meghatározott összegért egy plehbárcát kap s ennek ellenében a kiosztóhelyen ételt. Középosztálynak szólo élelmezést nem nyujtanak, csak fazékban főtt ételekre rendezkedtek be.

A 15,000—20,000 adagot előállitó központi konyhák közül a körzet különböző pontjain elosztó helyiségeket állitottak fel, ahová a központban főtt ételt elviszik elosztás végett. A konyhákat vásárcsarnokokban és más tágas és levegős épületekben helyezik el. A kiosztóhelyek az iskolák tornacsarnokaiban vannak s ezeknek berendezése konnyen mozgatható, ugy, hogy a tornatanitást nem kell beszüntetni, miután csak olyan órákban igénylik, amikor tanitás nincs. A kiosztóhyeleket ugy osztották el, hogy minden körzetnek jusson egy, miután az ételt hazavitetik nehogy az intézmény miatt a családi élet kapcsolata szenvedjen.

Elsősorban berlini lakosokat látnak el, miután az élalmiszerek kontingentálása ezt kivánja. Tárgyalások folynak hogy a külvárosoknak Berlinben dolgozó lakosai kölcsönös élelmiszer-elszámolás alapján elláthatók legyenek.

Julius hó 10-én nyilt meg a Trescow-utcában az első 30,000 liter ételt előállitó konyha számos kiosztó-hellyel. Felállitás alatt áll egy 2700, egy 29,700, egy 40700 litert főző konyha s szeptember közepén már 250,000 napi liter ételt fognak nyujtani.

A berendezésekre Berlin 2 millió márka hitelt szavazot meg.

Az első hét étlapja: hétfő: pickelsteini hus: kedd: rizses burgonya; szerda: borsó szalonnával; csütörtök: hus metélttel; péntek: zöld és fehérbab burgonyával; szombat: kalarábé és burgonya lében: vasárnap: gulyas burgonyával.

Bielefeldben: a város által segélyezett népkonyhából való étkezés jogát az egész polgarságra kiterjesztette. Egy étkezés 20, 30, 40 pf.-ba kerül és a résztvező vagyoni viszonyai szerint alakul. 40 pf.-es jegyet vagyonra való tekintet nélkül válthat bárki.

Dortmund város még 1914. évben alakitott háborus konyhákat (Kriegsküche) s lassan 15-re szaporitotta 18,000 napi adagolás mellett. Jelenleg 21 konyha 35000 adagot szolgál ki. A konyhák ugy fekszenek, hogy minden lakó 5 perc alatt eléri. Középosztály-konyhat is szándékoznak felállitani.

Lichtenberg város eddig 13 katonai mozgókonyhát (Gulaschkanone) állitott be s naponként 10.000 adagot oszt ki.

Berlin-Schönebergben julius közepén 3 népkonyha és 2 középosztály-konyha működött. A népkonyhában 35 pf.-ért egész, 25 pf.-ért fél adagot adnak; a középosztály-konyhában egy adag ára 60 pfennig (75 filler).

Az élelmiszeruzsora leküzdésre Németországban egy központot állitottak fel.

Tojás és tengeri csere. Lippe nagyhercegség gazdasági egyesülete, amelyben a városok és községek élelmiszerek beszerzésére a háboru tartamára szövetkeztek, érdekes ujitást hozott be. Aki a kijelölt városok tanácsának 15 pf.-ig árban tojást szállit be, minden beszallitott 100 tojásért egy metermázsa tengerit kap 22 m. árban. A városok kötelesek a tojást 17 pf. arban a közönség fogyasztására bocsátani.

Gyümölcs befőző városi intézményt fognak felállitani Münchenben, amelynek termékeit később előállitási áron bocsátanak jegyet ellenében a közönség részére.

Sertéseket a magánháztartások részére biztositt Brema város tanácsa üdvös intézkedésével, hogy a zsir és hus kérdés könnyebb és célszerü megoldását elősegitse. A háztartások 25—40 font sulyu malacokat vehetnek egy vállalkozótól s egy font maximális ára élősulyban 2 márka. A hizlaláshoz állatonként 435 font hizlaló anyagót vehet 38 50 márkáért mmázsánként. Egy háztartás legfeljebb két malacot szerezhet be s ezeket el nem adhatja a központ engedélye nélkül. A malacok karbiztositása olcsó tételek mellett eszközölhető.

A leánygimnázium kérdéséhez.

(Beküldetett.)

„Kőszeg és Vidéké"-nek közleményeiből megtudtuk, hogy a dunántuli ev. egyházkerület az itteni felsőbb leányiskolát felső leányiskola és leánygimnáziummá átszervezi. Több tervezet foglalkoztatta a dunántuli kerületet és ugylátszott, hogy nehéz kérdés lesz a mostani mozgalmas időkben, midőn minden képzeletünk, gondolatunk és lelkünk más irányban van lekötve, végleges álláspontot foglalni. A „Kőszeg és Vidéké"-ben is leközölt Arató Frigyes állami felsőbb leányiskolai igazgató urnak szakszerü, felvilágositó és meggyőző cikke után azonban alig volt kétséges, hogy a végleges döntés a leánygimnázium mellett fog megtörténni annál is inkább, mivel az itteni intézetnek igazgatója is módositotta javaslatát — hason szellemben.

E döntés városunk közönségét is — talán kijelenthetem, mint e városnak egyik szerény polgára — teljesen kielégiti. Mert előreláthatólag a leány-

Tárca.

A kis önkéntes.

Még gyerek volt, de szivében és lelkében olyan, mint a férfi: erős és komoly. Megérezte és megértette az idők jelét és szavát... Önként vette magára a csukaszürkét; önként állott a zászló alá! És a kiképzés után a legelsők között volt, akik önként jelentkeztek a menetszázadba, hogy felmenjenek a harctérre: orosz frontra, Galiciába... Azután el is ment. A század készült a nagy utra, a kis önkéntes lázas izgatottsággal várta az indulást. Felvirradt a várva-várt nap: a lemondás, a bucsuzás és indulás felejthetetlen, szivettépő és mámoros ideje...

Lassu, terhes, virágos, hangos vonatok röpülnek az éjszakában:

„Acélpáncélu szörnyü vértesek
Léptük alatt a föld is megremeg.
Csattogva, zugva csak tortetnek egyre,
Kihalt völgyekből a letarolt hegyre.
— — — — — — — — — — —
S mennek, csak mennek, végeszakadattan,
Fekete katonavonatok." (Balla J.)

Vágtat a gőzös... hosszu kigyóként elkanyarog. Kereke dalt ver, — háborus zaj ez. Fegyvercsörgéssel vetekedő harsonás hangok zuhognak a katonavonatok után, amelyek végeszakadatlan mennek, egyre mennek. Nem gyors irammal, hanem csak poroszkálva, mintha tudnák, mily drága terhet visznek: „anyák bánatát, reményt, bizalmat, titkolt imákat". Azért lassu mind, azért oly fáradt... O milyen szép is a vaskocsik terhe: ifju vitézek, hős gyerekek!

Menjetek, menjetek, künn vár a Holnap,
A jövő, amiről költők dalolnak.
Hallgassátok a dal ihletett szavát:
Naggyá kell tennetek a magyar hazát!"

És ment ő is, ment mint a többi. Maradjon itthon más — de neki ott a helye, ahol csak dicsőség terem, ott a becsület mezején. Még a gyanu árnyékától is félt. Büszke, öntudatos és határozott jellem. Csordultig volt a boldogságtól ifju szive, lelke... Nehéz podgyász katonának, de büszkén viselte... Derék vitéz lett. Megmutatta, amikor a frontra került. A frontra, ebbe az uj, titokzatos és borzalmas világba. Front! Csupa érzés ez a kemény hangzásu idegen szó: benne van a bátor bizakodás, a féltő szeretet, a keseru fajdalom. Onnan ir az apa kis gyermekeinek. Hazaszáll a lelke a lövészárokból és ott virraszt párnájuk felett. Ott gyulnak ki a tábortüzek és hangzanak fol a sirva-vigadós magyar nóták gyermek ifjak ajkairól, — ott valahol a vérrózsás Dnyeszter mentén... Ahol az anya fia, a hitves férje, a gyermek apja, a mátka arája, a barát és ismerős szenved, küzd, harcol — értünk: az otthon maradtakért, a házáért! Ahonnan az apa gyermekére gondol, a férj feleségéért sóvárog és a gyermek édes szüleinek emlékét ápolgatja!

Felkerült a — frontra és ő is dolgozott, szenvedett és harcolt:

„Tudott marsolni, árkot ásni,
Folyót gázolni, hegyre mászni,
Szive kemény lett, mint a fegyvere,
Egész világot romba döntene."

Nem sokáig volt ottan. Levelei tán haza sem értek, amelyben megirta: „Hogy mi jól vagyunk. Nincs semmi ujság. Itt csendes, egyhangu az élet... Magamról mit sem irhatok... Egészségben, minden baj nélkül csak mulnak lassan a napok." Szegény fiu, — aligha gondolta, hogy ez lesz utolsó irása, üzenete. — Esteledett, amikor a csendet hirtelen vad pokoli lárma zavarta meg. ...Hangzik az egy szó: Előre! Előre!

Előre a harci mezőre!... Legbátrabban csenget az ajkán a Rajta!

„Halált adni, halált kapni
Mentek együtt szaporán.
Szemükben az élet tüze,
Ajkukon e szó: „Hazám!" (Magyar B.)
— — — — — — — — — —
„Srapnell hullásban, gránát dulásban,
Égszakadásban, földindulásban,
Át drótsövényen, aknaorvényen,
Át sáncon, árkon
Előre! Előre!
Előre bátran!...
Sokan lerogynak..." (Kozma A.)

Ő is eltünt a nagy zivatarban! Elpusztult? Elesett? Vagy él?...

Csend. Néma csend. Mély. Csatatéri... Elterült az este ott a gyászos réten, ahol előbb oly adáz csaták dultak... Gyönyörü éj van, holdas, csillagos. Minden elpihent álmadozva most... Tovább vonult a had. Akik itt maradtak sebesültek és elesett hősök... Csak távoli ágyuk bombolése hallik... Sebesültek jajja, haldoklók nyögése, távoli morajlás töri meg a szent nyugalmat... A csata után hű bajtársak elhordják a sebesülteket, elfodetik a halottakat. Halott is van elég. Ott hevernek a vérharmatos fűben, szemfedőjük az éj sötét palástja, amely ezüstös fénnyel sző be a holdsugár.... Ő is kozottuk volt. Igen Ő volt. A kis önkéntes. Olyan komoly a tekintete s szelid a mosolya. A sima vonásu, nyugodt arc, a nyitva maradt, szemek nem árultak el semmiféle nyugtalanságot, lelki tusát. Golyó furta át nyugtalan szivet. Vérrózsa nyilt — a helyén. Agyudörgés morzsolta szét végső sóhajtását!...

„Nem hordul a melle, nem hallik a jajja,
A halált, a véget szótalan fogadja,
Ugy ahogy a mesék mondják ezer éve:
Lefekusznek csendben nagy rét közepébe
S körülöttük messze pipacsok fakadnak...
— De szép is, de jó is itt a halottaknak!

Aludj, aludj kis önkéntes! Álmodozzál egy boldog jövőről, boldogságról és békéről... Legyen édes pihenésed az idegen földben, amely oly mohón itta be forró véredet. Schultz Imre.

nevelő-intézetnek fejlesztése tőlünk nagyobb áldozatot fog kivánni és ezen oknál fogva nem volt közömbös, hogy az intézetnek kibővitése vagy átszervezése városunknak fejlesztése szempontjából a mi törekvésünkkel megegyezik-e?

Teszem, ha a kerület tanitónőképezde mellett foglalt volna állást — erről is esett szó — városunk közönsége alig volna rábirható nagyobb áldozatkészségre, mivel hasonkulturintézményünk már van, mely teljesen betölti kulturmisszióját és szükségletünket. Még ellenben uj tipusu és középiskola jellegével biró taninteznetnek felállitásával a nagyobb áldozatkészséget indokoltnak tartom.

Minden város vezetőségének és azon elemeknek, kikre a vezetőség támaszkodik, tudnia kell, milyen előfeltételek vannak meg egy város további fejlesztésére? Különbség csak van, történeti multu város és olyan község között, mely épen minden hagyományt nélkülöz.

Immár több kisérletezés után leszürődött azon meggyőződésünk, mely mindinkább gyökeret ver, hogy városunknak jövője és fejlődése egyesegyedül a mostani és még szervezendő kulturintézményeiben van, melyeknek száma és látogatottsága minél több idegen emlert vonz városunkba és emeli forgalmi viszonyainkat, utóbbi időben annál is inkább, mert városunknak nyugati kulturemelésére sok ezer koronát kiadtunk. Nem hiába azonban még akkor sem, ha a halado kor nem kivánta volna.

Csak gondoljunk Sárospatak község esetére. Ez évben történt, hogy a sárospataki ref. főiskolának tanári kara erős mozgalom megindításával a főiskolának áthelyezését kérte. Az áthelyezést támogató érvek közt a községnek elmaradottsága és a közönségnek érzékhiánya minden kulturtörekvés iránt is szerepelt. Nincs még villamos világitása; rendes járdája s burkolata. Országszerte nagy feltünést keltett a sárospataki tanári karnak együttes fellépése. Nálunk hasonkifogás nem tehető.

Nem tudni azonban, a dunántuli ev. egyházkerületnek egyértelmu állásfoglalása akkor is megnyilvánult volna e, ha előzőleg nem áldoztunk volna annyit városunk városi jellegének fenntartására? Igy azonban természetesnek tetszett, hogy egy városban, mely annyi érzéket tanusitott minden kulturtörekvés iránt, igen szépen megfér egy uj kulturintézmény, melynek látogatottsága és fejlődni képessége nálunk ép ugy biztositva van, mint eddig a többi intézményeké. Annyi kedvező véleményt kivivtunk magunknak azon törekvésünkkel, hogy városunknak nyugati jellegét megóvtuk.

Még nem aktualis, de fel fog merülni tán legközelebb már azon kérdés, hogy a leánygimnáziumhoz mennyivel járuljunk hozzá.

Vannak felelősséggel tartozó vezetőink, kik ismerve feladatukat és ismerve aspirációinkat, tárgyalni fognak az egyházkerületnek kiküldötteivel. Mi vezetőinknek fáradozásait azzal fogjuk meg könnyitem, hogy a megállapodásukhoz hozzáfogunk járulni.

Szó sem lehet arról, hogy egy kulturintézményt elveszitsünk, mely elé, miután a leánynevelésnek fontos kérdése csak azután fog kibontakozni, a legszebb perspektiva nyilik meg. Az az idő elmult, midőn egyik intézményt a másik után elveszitettük. Elvesztettük emlékünkön kivül — tobb esetben. Okultunk a multon. A birtokállományt meg akarjuk tartani és nem fogunk visszariadni semmi áldozattól sem, hogy a meglevőket fejlesszük.

Tudom, hogy városunk közönsége sulyosan van megterhelve és még sulyosabban fognak a háboru terhei reánk nehezedni. Azonban a közterhek sulyára csak azon esetben szoktak hivatkozni, ha nincsen meg a hajlandóság áldozatkészségre. A mi elődeink sulyosnak találták a 20%-os pótadót is. De azért apáink, mi is és utódaink viselni fogják a közterheket. A kóleson idővel mégis törlesztve lesz és az intézmény megmarad. Hány város volna hajlandó a legnagyobb áldozatkészségre, ha alkalma nyilnék hasonintézménynek megszerzésére?

Városunk az utolsó 10 évben sok üdvös határozatot hozott. Minden számottevő polgár érezte, hogy egyesegyedül akaratunktól függ, tudunk és akarunk-e alkotni. Az idők folyamán megtanultuk, hogy ha nem mi segitünk magunkon, masok nem segitenek. A határozatok egyértelműséggel jöttek létre. Reméljük, hogy az egyértelműség e kérdésben is meg fog nyilvánulni.

A „Kőszeg és Vidéke" ugyan már e lap mult számában kifejezte hálaját s köszönetét azon férfiak irányában, kik meleg szószolói voltak városunk mellett, miután azonban ép e meleg megnyilatkozásoknak köszönhetjük, hogy a leánygimnázium felállitásánál más város szóba sem jött, — mint e városnak egyszerü polgára, ki e kérdést nagy figyelemmel kisérte, — hálámat s köszönetemet fejezem ki szinte Burger Károly, Arató Frigyes, Schneller Aurél dr., Prohle Henrik és Stráner Vilmos uraknak, kiket közelebbről is ismerünk és ép ezért volt becses reánk nézve állásfoglalásuk. — aj. —

Városi ügyek.

3736 916 **Hirdetmény.**

Közhirré teszem, hogy srótolásért a molnárok csak 4% vámot vehetnek, vagyis 100 kg-ból 4 kg-mot vehetnek ki vám cimén. Miről az összes molnárokat értesitem.

Kőszeg 1916 augusztus 27.

Jambrits Lajos, polgármester

3773 1916 **Hirdetmény.**

Közhirré teszem, hogy nyers gyántát, fenyőcukrot, serfőző szurkot, továbbá bármiféle fenyőből csurkott vagy fenyőből lekapart gyántát valamint ezeknek termekeit, ugymint kolofóniumot, üveg-,hegedügyántát, bármiféle terpentint és terpentinolajat 100 kg nál nagyobb mennyiségben, ha a cimzett nem állami intézmény vagy hatóság, csak szállitási igazolvány mellett szabad szállitani. A rendelet megszegői két hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetnek.

Kőszeg 1916 augusztus 27.

Jambrits Lajos, polgármester.

3772 916. **Hirdetmény.**

Közhirül adom, hogy Vasvármegye területén a következő legmagasabb kávéárak állapittattak meg.

Nyerskávék nagykereskedelemben kg.-kint Budapestről: Robusta K 9·00—9·10, Santos és Java K 9·60—9·70, zöld fajták K 10·90—11·—, Maragogyp K 11·90—12·—. Pörkölt kávék nagykereskedelemben Budapestről: közönséges K 11·90—12·—, elsőrendü K 13·10—13·20. — Kiskereskedelemben nyers-kávék: Robusta K 9·80—10·—, Santos és Java K 10·60—10·80, zöld fajták K 12·00—12·20, Maragogyp K 13·00—13·20. Pörkölt kávék kiskereskedelemben: közönséges K 13·00—13·20, elsőrendü K 14·40—14·60.

Kőszeg, 1916. augusztus hó 26. án.

Jambrits Lajos, polgármester.

1949 916 **Hirdetmény.**

Kőszeg város területén a vadak eladása, szállitása és vétele csakis a vad jogos szerzését igazoló bizonyitványok előmutatása mellett történhetik, mert mulasztás esetén a kihágási eljárás fog folyamatba tétetni.

Kőszeg, 1916. augusztus hó 28 án.

Kőszegi József rendőrkapitány.

3669 916 **Hirdetmény.**

Közzéteszem, hogy a Tablaházban 3 szoba, konyha s egyéb mellékhelyiségekből álló lakás f. évi november hó 1-től bérbe adó.

Kőszeg, 1916. szeptember hó 2-án.

Városi adóhivatal.

Helyi hirek.

Vöroskeresztes kitüntetés. Ferenc Szalvator főherceg a háboru alatt a katonai egészségügy körül szerzett érdemei elismeréséül Maróthy Géza őrnagynak a Vöroskereszt hadiékitményes II. osztályu diszjelvényét dijmentesen adományozta.

Zubovics Fedor Kőszegen. Zubovics Fedor, a legendáshiru huszárőrnagy pénteken városunkban tartózkodott. Zubovics, aki néhány napi szabadságra érkezett az olasz harctérről, unokáját iratta be a kőszegi katonai reáliskolába. Kőszegen való tartózkodása alkalmából pénteken délelőtt látogatást tett Jambrits Lajos polgármesternél és megköszönte neki azt a szivességet, hogy késő este érkeztével neki lakást szerzett, amit táviratilag megrendelése dacára sem biztositott neki a Struc szállós.

Uj hadnagy. Uzelac Tódor, bécsujhelyi akadémikus, őfelsége névnapján mint hadnagy hagyta el az akadémiát és az 59. gyalogezredhez osztatott be, hol már szolgálatra jelentkezett.

Uj hadnagy. Őfelsége Hannibal Ede zászlóst, ki Bohm Ernolli hadseregében a 76. gyalogezredben teljesit szolgálatot és a vitézségi érmet érdemelte ki, a legutóbbi előléptetések során hadnaggyá nevezte ki.

Polgármesterünk e héten ismét Budapesten volt, hogy a vasvári gabonabeszerzés elszállitása körül felmerült, a rendelettel szembeszálló főszolgabirói eljárást felülről elintéztesse, ami eredménnyel is járt, azután még a lisztellátás, burgonyabeszerzés ügyében is tárgyalt, egyuttal pedig az aszfalttársaságnál megsürgette az utak és járdák jókarbahelyezését, de itt, sajnos, még csak meg sem igérhették ezt, annyira hiányán vannak a szakmunkásoknak.

Halalozas. A katonai reáliskola kifőző vállalkozóját, Pázmán Ferencet, sulyos epe- és májbaja miatt a bécsi hirneves Löw-szanatoriumban néhány héttel ezelőtt sikeresen megoperálták. Továbbtartott gyengélkedése mindjobban fogyasztotta ellenálló képességét, ami 26-án történt halálát okozta. Igen derék, jóravaló ember volt, akit megbizhatósága és szorgalma közkedveltté tett mindenki előtt és igy 41 éves korában történt elhunyta általános részvétet keltett. Temetése katonai pompával ment végbe.

Dr. Waisbecker herbariuma a Nemzeti Muzeumban. Mult héten városunkban volt dr. Filaszky Nándor udvari tanácsos mint a Nemzeti Muzeum növénytani osztályának igazgatója és átvette a Muzeum számára dr. Waisbecker Antal értékes és érdekes nagy herbariumát, amelyet a család ajándék gyanánt ajánlott fel. A herbarium hat nagy ládára való rakományt képezett és hivatva van a Muzeumnak eddigi hiányát a dunántuli határszéli növényzet tekintetében pótolni. Egyszersmind értékes cserepéldányokkal is gazdagitotta a Nemzeti Muzeumot. Az elhunyt tudós botanikai levelezése is a Nemzeti Muzeum tulajdonába megy át. Filarszky igazgató egy séta alkalmával nagy érdeklődéssel tekintette meg Kőszeg városának erdőségeit, kiemelte a gondozott utak szépségét, érdeklődött az erdők védelme iránt és bámulattal adózott a szép gesztenyéseknek, mindenekelőtt a gesztenyések óriásainak.

Az utolsó térzenét tartotta tegnap este a 12-es vadászzenekar. A fegyveres szolgálatra alkalmasakat besorozták a legközelebbi menetszázadba, minek folytán a zenekar létszáma annyira megritkult hogy a zenekart egyelőre beszüntetni kellett. Trombita helyett fegyvert kell ragadni nekik is és mostanában ez helyénvalóbb. Most minden katona csak a haza védelmét szolgálja. Egy esztendő leforgása alatt sokszor élveztük a kitünően szervezett és betanitott zenekart és bizonyára a város egész közönségének érzelmeit tolmácsolják, midőn fáradozásukat, elsősorban Kováts Ferenc karmester sikeres működését itt a nyilvánosság előtt megköszönjük, egyuttal Böhm Adolf századosról is megemlékezve, aki a zenekart megszervezte, nemkülönben a tisztikarról, mely azt fentartani segitette. A 12-es vadászok jóindulatu segitő munkával és kedves zeneszórakozással tették örökre emlékezetessé ittartozkodásukat.

Az öreg népfelkelők ujboli sorozásán a bizottság polgári elnöke első napon Somogyi Miklós vármegyei főügyész volt, utóbb Gaiger Ignác árvaszéki elnök, katonai elnöke Gergelyffy Ferenc őrnagy, mint orvos dr. Schwarz Károly főorvos működött, a városi hatóság részéről dr. Kovács István, a járási hatóságtól dr. Lauringer János, mint sorozó tiszt működött a város részéről Kőszegi József rendőrkapitány, a járás részéről dr. Guary Leo főjegyző, helyettes-főszolgabiró, a katonaság részéről Németh Gyula hadnagy. Az öreg hadkötelesek harci jókedvvel jelentek meg a bizottság előtt. Románia hadüzenete még fokozta a haza iránti kötelességteljesités készségét, de mi haszna, mikor a már annyira kimustrált „anyagból" már nem sok válogatni való maradt. Megis elég szép eredmény éretett el még most is. Általában az volt a jelszó: „mindnyájunknak el kell menni", de csak a felmentettek — után.

A szalloda hiánya még sohasem volt annyira érezhető mint mostanában, mikor az idegen forgalom a szokottnál is mozgalmasabb, a Stuc szállóban pedig személyzethiány miatt is, meg kellő ellenőrzés hiányából is nem gondoskodnak az idegeneknek magánházakban való elszállásolásáról, ámbár elég ilyen lakás van és szerezhető és ez is szépen jövedelmez. E héten megtörtént, hogy polgármesternek, főbirónak rendőrkapitánynak, idegennek is be kellett állnia idegenforgalmat szolgálónak a város jóhirneve érdekében, mert a Stucban nincs elegendő személyzet ilyen nagy forgalom lebonyolitására. — hiszen még nyugodtabb időben is örökös a panasz és hiábavaló a hatóság gyakori figyelmeztetése. Már régen észleljük, hogy az utasok ugy osztják be ideutazásukat, hogy lakásuk és étkezésük Szombathelyen legyen. S Kőszegen mégis örökön örökké csak kávéházakat bővitenek — de vendeglőket, szállókat nem! Pedig egyik sem illik már az aszfaltos-, villamos-, parkos-iskola-palotás modern kulturvárashoz.

A szinházeloadasokra engedélyt kért Fehér Vilmos szintársulatát a városi tanács elutasitotta, mert a Szinpártoló Egyesület ily értelemben adott véleményt. Jol tette! Elég most nekünk az élet — komédiája!

Magyar menekültek ideérkezését jelezte a vármegye főispánja. Érkezésük napja még bizonytalan, de el kell készülve lennünk, hogy rövidesen megjönnek. Hazafias kötelességgel és lelkünkből fakadó szeretettel fogjuk őket fogadni és hajléktalanságukat tőlünk telhető minden eszközzel enyhiteni. Ebben bizonyára segitségére lesz a hatóságnak minden jószivü ember és főleg minden magyar. Nehéz időket éltünk valamennyien, de azért a tüzhelyüktől menekülni kényteleu volt véreink szeretetteljes otthont fognak találni nálunk is. Ezzel azért is tartozunk, mert bennünket szerencsés földrajzi fekvésünk megkimél hasonló szomoru sorsesapásától.

Bukaresti menekült. A románok aljas orvtámadásának megcáfolhatlan bizonyitékával szolgál egy városunkba érkezett bukaresti magyar, aki nyolc esztendőt töltött a románok fővárosában. Póczik Bálint kazánkovács, felesége a kőszegi származásu Szupper Teréz, kedden érkezett ide családjával rendkivül viszontagságos ut után. Jelentkezett a rendőrségen, ahol előadta, hogy a koronatácsot megelőzőleg már két héttel éppen olyan jelenségek mutatkoztak, mint a balkáni második hadjárat idején, amikor Románia Bulgária ellen mozgósitott. Meglehetős jó összeköttetései voltak, érdeklődött és a románoktól azt a felvilágositást kapta, hogy Románia Oroszország ellen mozgósit. A közhangulat azonban ezuttal nyilvánvalóan a magyarok és osztrákok ellen irányult és erre egy ujságiró barátjához fordult, aki bizalmasan informálta, hogy a románok ellenünk mozgósitanak. E hirre minden értékesithető vagyonát eladta és néhány nappal a hadüzenet előtt igyekezett a határon átjutni. Póczik elmondotta még, hogy mintegy két hét óta a Magyarország felé induló összes vonatok ablakait a román vasutigazgatóság fehérre mázoltatta és a legnagyobb szigorusággal őrködtek azon, az utazók nehogy kilépjenek a vasuti kocsik előterébe. Ekkor már javában masiroztak az orosz csapatok Románián át.

Iskolai hir. A helybeli ev. felső leányiskola igazgatósága a következőket közli: A bejáró tanulók beiratását szeptember 25. és 26. napjain délelőtt 9—12-ig, a javitó- és felvételi vizsgálatokat ugyanezen napokon délután 3—6 ig és a bentlakó növendékek beiratását és felvételét szeptember 27. és 28. napjain tartja meg. Az iskolai év megnyitása szept. 29.-én reggel 9 órakor lesz.

A gimnáziumban a felvétel és beirás szeptember 28—30.-án lesz. A felvételi-, javitó- és pótló vizsgálat napja szeptember 27., de aki értesitést kapott, jöhet már szeptember 9.-én.

Vonatmegszüntetések. A nyári idény alatt éjjel közlekedett két vonatot, a Szombathelyről éjjel 11.20-kor és Kőszegről éjjel 12.07 kor inditott vonatokat, szeptember elsejétől kezdve beszüntették.

18-as honvédeink már nincsenek Karánsebesen. Sem az ezred-, sem a kiegészitő-, sem a népfelkelő parancsnokság. Az ezred egy része Belencén van (Temesmegyében) elhelyezve és akik bevonulni kötelesek, odautazzanak.

Gabona darálásért nem 10% hanem csak 4% jár ki a malomnak. Dr. Stur Lajos figyelmeztetésére, hogy a darálás munkája nem egyenlő értekü a lisztőrléssel, tett eziránt előterjesztést a polgármester, amit az alispán szakértők meghalgatása után is elismervén, az egész vármegyére kiterjedőleg intézkedett a 4%-os vám közhirré tételére.

Igazolás a vadak árusitásánál. Mindazok, akik vadakat árusitanak, forgalomba hoznak, vagy bármi módon értékesitenek, a hatósági közeg felhivására igazolni tartoznak, hogy a vadakat jogosan szerezték. Igazoló okmányul a községi bizonyitvány szolgál.

Rendelet a gabona beszolgáltatásáról. Miután a cséplés előrehaladt és a gazdaközönség terményeit a kivánt mértékben nem kozza forgalomba, a kormány abból a célból, hogy a közszükségletek ellátását minél célszerübben és tervszerübben biztosithassa, a hivatalos lap holnapi számában rendeletet tesz közzé, amely megfelelő rendelkezéseket tartalmaz arra vonatkozólag, hogy a gabonaforgalmat élénkebbé, a készletek áttekintését lehetővé tegye és tervszerüen minél gyorsabban juttassa a gabonát az arra hivatott szervekhez és fogyasztókhoz. A rendelet kötelezi a 400 katasztrális holdnál kevesebb szántóföldön gazdálkodó termelőt arra, hogy buza, rozs és kétszeres feleslegét a rendelet életbelépte után azonnal bejelentse az illetékes községi előljáróságnál, illetve a polgármestereknél és köteles a hatóság felhivására azt be is szolgáltatni. A hatóság viszont köteles a Haditermény Részvénytársaságot, illetve annak bizományosát az átvételre haladéktalanul felszólitani. A rendelet gondoskodik arról, hogy a felajánlott készletek a lehető leggyorsabban átvétessenek. A rendelet egyéb intézkedéseken kivül a szokásos büntető rendelkezéseket tartalmazza.

Házeladások. A kőszegi általános takarékpénztár e héten eladta Flórián téri emeletes házát 28.000 koronáért Graumann Jakab budapesti postahivatali kantinosnak, Szombathelyen a Muzeumtól szemközti sarokházát pedig 104.000 koronáért Pollák Sándor helybeli kereskedőnek.

Kimutatás az egyes adományokról, melyek julius és augusztus havában a jótékony nőegyesület rendelkezésére állottak és a vasutas árvaház beteg katonái és a bevonult katonák családtagjai közt felosztatott. Bevétel: junius hóról maradt 5·04 K, 2 adomány 8 koronával 16 K, 1 adomány 7 koronával 7 K, 12 adomány 5 koronával 60 K, 109 adomány 4 koronával 436 K, 4 adomány 3 koronával 12 K, 67 adomány 2 koronával 134 K, 9 adomány 1 koronával 9 K, utólag beküldött adomanyok 15 K, Vöröskereszt 3 pinkafői árvának 60 K, egyes adományok 35·14 K, Kőszegi Takarékpénztár adománya 200 K, összesen 989·18 K. Ezeken kivül fehérnemüt ajándékozott: Höllriegel századosné és a kath. nőegylet, Wierer kisasszony, Rákosyné, Stifter Mária; Schöner őrnagyné Cognac, bor és cigarettát, Kern sebesült katona Micskéről vajat és tojást. Freyler Lajos ur szivart szipkával és Haser Frigyes ur cigarettát és szivart. Kiadások: A vasutas árvaház katonái közt sulyos betegeknek uzsonnára 414·43 K, kórházi kiadások 127·87 K, Pinkafői árvaháznak 6 árva számára 120 K, katonáink beteg családtagjai számára tej és élelmicikkekre 234·88 K, összesen 897·18 K, pénzmaradvány 92 K. A kórházban állandóan 100 beteg lesz ápolva, ezek nevében köszön minden adományt Freyler Kornélia, a jótékony nőegylet elnöknője.

Negyszazhatvan millio ötszazkilencvenháromszáznegyven példányban jelent meg AZ EST 1916 április 19 ikétől 1916. december 31-ig. Valóban példátlan ez a siker. Hogy milyen amerikai arányban nőtt ennek az ujságnak a népszerüsége, azt ezek a számok igazolják: 1910 áprilisában, Az Est megindulásának hónapjában, a napi, átlagos példányszám 32.326 mig 1915. decemberében már 317.380. A fejlődést pedig legélénkebben illusztrálják az alábbi adatok: Az Est egy évi péleányszáma: 1910-ben (csonka év) 8,760.500 1911-ben 18.947.240 1912-ben 35,185.050 1613-ban 45,838.200 1914-ben 78,095.600 1915-ben 213,759.750 Es ez igy megy tovább Az Est független hirszolgálata és nem befolyásolható bátor szókimondása biztositja mindenkorra ezt a példátlan nagy népszerüséget.

Huseladas és huselkobzás. E héten kitünő marhahust árusitott a hatósági husszék K 2·50-ért. — Egy darab marha és egy sertés pedig elkoboztatott mert az állatorvos fogyasztásra alkalmasnak nem találta.

Egy sötétbarna felöltőt veszitett el, valószinüleg a Kálvária hegyi utján, az egyik háromszögelést végző mérnök. A megtaláló vagy nyomravezető jutalmat kap.

Husz koronával egy pénztárca találtatott a Sziget-utcában. Jogos tulajdonosa átveheti a rendőrhatóságnál.

Elveszett 44 korona tartalommal a várköri piacon egy pénztárca a szerdai hetivásár alkalmával. Megtalálója vagy a nyomravezető jutalmat kap.

Harom biliardgolyót loptak el a Korona-kávéházból. Az eddigi nyomozás eredményre nem vezetett. A nyomravezető jutalmat kap és feljelentése titokban marad.

Tábori magáncsomagok ezidőszerint küldhetők: 8, 9, 11, 19. 19/II, 20, 20/V., 34, 37. 39, 48, 51, 52, 55,64, 65, 69, 76, 79, 88, 95, 98, 106, 111, 113 125, 128, 133, 137, 138, 140. 146, 148, 176, 177,178, 181, 185, 186, 188, 203, 207, 215, 217, 218, 219, 220. 221, 222, 223, 224, 226, 237, 238, 239. 242, 250, 252 258, 267, 269, 273, 277, 278, 282, 302, 307, 315, 316, 319, 323, 324, 335, 336, 338, 345, 364, 369, 400. 400/II, 400/III., 510, 511,512, 513, 514, 517, 600, 601. 602. 603, 604, 605, 607,608, 611, 612, 613, 615, 630 sz, valamint a magyarés osztrák csapatok által Szerbiában és montenegroban megszállott területen működő stabil hadtáppostahivatalokhoz. A 11, 39, 51, 125, 149, 186, és 239 számu valamint a jelzett területen működő, hadtáppostahivatalokhoz állandóan küldhetők.

Tábari árumintaforgalomban ezidőszerint csak a következő tábori postahivatalok vesznek részt: 8, 11, 14, 15, 16, 17, 19, 19/II, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 44, 46, 48, 50, 51, 52, 54, 55, 61, 62, 64, 65, 69, 70, 73, 74, 76, 78, 79, 80, 85, 86, 88, 91, 92, 94, 95, 96, 98, 100, 102, 103, 104, 105, 106, 109, 110, 111, 113, 117, 117/II, 118, 125, 128, 133, 137, 138, 142, 145, 146, 148, 166, 167, 171, 175, 176, 177, 178, 179, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 188, 195, 195 II, 195/III, 200, 202, 203, 204, 207, 208, 209 210, 212, 213, 214, 215, 217, 218, 219, 250, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 228, 230, 231, 236, 237, 238, 239, 242, 250, 253, 255. 258, 259, 263, 266, 268, 269, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 283, 384, 298, 302, 303, 304, 306, 307, 310, 311, 312, 316, 320, 321, 322, 323, 324. 331. 333, 335, 339, 340, 350, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 444. 444/II., 444/III., 508, 510, 511, 512, 514, 515, 516, 517, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 607, 608, 609, 611, 612, 613, 614, 615, 630 és a magyar és osztrák csapatok által Szerbiában és montenegróban megszállott teruleten működő stabil hadtáppostahivatalok.

Az Elektro-Bioskup mai műsora: Felvételek a világháboruról. Amit Isten elrendelt; szép társadalmi dráma III. felvonásban. — A tüzpróba. Vigjáték.

Videki hirek.

Házasság. Gerlits Ede honvédszázados, a két éven át sok csatában résztvett és kitüntetett hős katona holnap tartja esküvőjét Sopronban adorjányi Ráthonyi Evával, dr. adorjányi Ráthonyi Péter orvos nak leányával. Az esketésnél tanuk lesznek: a menyasszony részéről nagybátyja illosvai Illosvay Bálint miniszteri tanácsos és a vőlegény részéről Herbst Géza alispán.

Kapi Béla lett a szombathelyi evang. lelkesz. A szombathelyi protestens egyházközség lelkészválasztó közgyülését Kund Sámuel és László Kálmán dr. elnöklete vel. A megüresedett lelkészi állásra egyhangulag Kapi Béla kormendi lelkészt választották meg, akinek a meghivást a közeli napok egyikén küldöttség viszi át Kormendre.

Magyar menekültek Szombathelyen. Pénteken éjjel 11 órakor 60 kocsiból álló menekült vonat futott be a szombathelyi állomásra. Petrozsény-vidéki magyarokat hozott a zsúfolt vonat, de nem mihozzánk, hanem tovább, Nagykanizsára. Nálunk csak félórás pihenőt tartottak. Ez alatt az üditő állomás lelkes hölgyei teával, tejjel, kávéval, kenyérrel, tojással vendégeltek meg a kedd ota utazó, fáradt, kimerült tomeget. A menekültek közt megjelent Mikes János gróf megyéspüspök, aki meleg szivvel gyámolitotta, bátoritotta a szomoru vándorokat.

Szombathely város Telekvasatlása. A város már régebben elhatározta, hogy a vasuti pályaudvaron tuli városrészben, a Szövögyár és Sas uteák között uj utcát nyit. Erre legalkalmasabbnak kinálkozott a Ritterféle telek megvasarlása, amelyett immár perfektuált is a tanács, elhatározván, hogy a telket 31.645 koronáért megvásárolja és az adasvételi szerződés megkötésére jovahagyast kér a közgyüléstől.

Szombathely lisz es burgonya szükséklete. Majd egy hétig sem liszt, sem kényér nem volt kapható Szombathelyen. Kiskos István polgármester kijelentette, hogy illetékes tényezőkkel folytatott megbeszélés alapján a város lisztszükségletét biztositottnak látja. Eleinte ugyan szamithatunk bizonyos nehézségekre, azonban á polgármester gondot fordit hogy a szükséglet kielégitésében zavar ne állhasson be. Bejelentette továbbá a polgármester, hogy közélelmezési célokra husz waggon burgonyát bitositott, s ezt szeptember elsejétől kezdve, hetenként waggonos részletekben, maximálisan harminc filléres árban bocsátja a közönség rendelkezésére.

Az árpa őrlés idijanak leszálitasa. Herbst Géza alispán az egész vármegye területére való érvénnyel elrendelte, hogy abban az esetben, amikor a malom csak egeszerü darálást végez, ennek vámdija a jövőben az eddigi 10 százalék helyett 4 százalék lesz.

Heti krónika.

Baró Roszner miniszter a roman támadásról. Az „Est" bécsi munkatársa beszélgetést folytatott báró Roszner Ervin király személye körüli miniszterrel, a szentgotthárdi kerület képviselőjével, aki a románok támadásáiról igy nyilatkozott: — A kelés felfakadt, de legyünk egészen nyugodtak. A románokat egy kissé be fogjuk engedni, azután jön a megtorlás. Hü szovetségesünk, Bulgária ég a vágytól, hogy halálos ellenségén, a halottfosztogató Románián bosszut álljon. A legnagyobb bizalommal várhatjuk a jövőt.

Ujságok és nyomtatványok a hadifoglyok csomagjaiban. Mint a „Külügy Hadügy" irja, a hadügyminiszter elrendelte, hogy a legenységnek sürgősen hirdessék ki a hadifoglyok csomagjaira vonatkozó figyelmeztetést. E szerint az Oroszországban lévő hadifoglyuknak szánt ruhaküldeményekbe ujságokat vagy nyomtatványokat tenni nem szabad, mivel ez a hadifoglyok sorsára Oroszországban esetleg végzetes következménnyel járhat.

A gabonanemüek legmagasabb ara. A kormány a buzáért, rozsért, kétszeresért, árpáért zabért s kölesért követelhető legmagasabb árai megállapitásáról szóló rendeletet ugy módositotta, hogy ha a buza 2 százaléknál több idegen keveréket tartalmaz, a keveréknek minden megkezdett egy-egy százaléktöbblete után a megállapitott legmagasabb árból 100 kilogrammonkint harmine fillér helyett 15 fillért kell levonni. A rozs legmagasabb árát illetőleg olyképp egészithetik ki, hogy ha a rozs 2 százaléknál több idegen keveréket tartalmaz, a keveréknek minden megkezdett egy-egy százaléktöbblete után a megállapitott legmagasabb árból 100 kilogrammonkint 12 fillért le kell vonni. Ez a rendelet 1916. évi augusztus 28. napján lép életbe. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

A bab, borsó és lencsetermés zárala vétele. A hivatalos lap kormányrendeletet közöl, amelynek értelmében a kormány a közélelmezésnek és a közszükségletnek az 1916—17. gazdasági év érdekében az 1916. évi bab, borsó és lencsetermést zár alá helyezte. A rendelet értelmében termelőnek kell tekinteni továbbá azt is, aki az uj termésből munkabér vagy konveracio fejében kap babot, borsót vagy lencsét. A zár alá vett termésnek a saját házi szükségletét meghaladó részét a termelőnek adásvétel vagy más utján a Haditermény részvénytársaságnak kell beszolgáltatni. A bejelentés városokban a tanácsnál, községeknél az előljáróságoknál eszközlendő.

Hirek a háboruról.

Hindenburg az uj nemet vezérkari főnök. Őfelsége a császár a mai napon keltezett legfelsőbb kéziratával Falkenhayn gyalogsági tábornokot, a vezérkar főnökét más irányu alkalmaztatása céljából fölmentette ez állásától. A tábori hadsereg vezérkarának főnökeivé őfelsége von Beneckendorf es von Hindenburg tábornagyokat nevezte ki Ludendorf altábornagyot gyalogsági tábornokká való előléptetése mellett első főhadiszállásmesterré nevezte ki.

Hadseregparancs. A hadseregfőparancsnokság az alábbi szövegü hadparancsot adta ki: Katonák! Bajtársak: Tudatom veletek, hogy ellenfeleink sorában egy uj ellenség tünt fel: a román királyság. Becsületes katonai lelketek meg fogja találni az alattomos rablótámadás számára a megvetés megfelelő mértékét. Az elmult években sok nehéz órát éltünk át. A legfelsőbb hadur zászlójára tett eskünkhöz hiven becsülettel fogjuk végigküzdeni ez uj háborut is. Isten legyen veletek! Frigyes főherceg.

A roman árulas története. Románia hadüzenete augusztus 27 én este 9 óra datumnal van ellátva s rajta van Porumbaru roman hadügyminiszter sajat alairása — tehat nem távirat, hanem távirat irásos az eredeti jegyzék. Ezek szerint a jegyzéket nem tegnap irták, hanem hosszabb idő óta s már napok óta hevert a követ irásztalfiókjában. Este háromnegyed 8 órakor Maurocordato herceg román követ a Ballplatzra ment és átadta az okiratot, amely azt tartalmazta, hogy hazája háromnegyed órával később már hadiallapotba jut velunk. Tegnap, vasárnap 3 órakor Ferdinand király elnöklete alatt tartott koronatanácson történt meg a fontos döntés. Vasárnap délután 2 órakor Czernin gróf magyar és osztrák követ kihallgatáson volt a királynál, aki egy szóval sem érintette a fontos döntést, amely küszöbön van. Csak azt mondott, hogy a döntés remény szerint az lesz, hogy sikerul fentartani a semlegességet. Délelőtt Bratianu miniszterelnök fogadta követünket, akinek azt mondotta: „Akarom, tudom és fen is tartom a semlegességet és ezt igazolja majd a koronatanács." A legutóbbi napokban lapjaiban erősen cáfoltatta a hireket, mintha Románia beleavatkoznék a háboruba és ezt csak a foderalisták alaptalan koholmányinak mondotta. Hogy Bratianu épen vasárnapot választotta a hadüzenetre, azt bizonyitja, hogy meg akart bennünket lepni. Ugyanigy tettek az olaszok is. Arra számitottak, hogy vasárnap nem talál a követ a külügyminisztériumban olyan tisztviselőt, aki jogositva van a fontos okirat átvételére és a jegyzek majd egész éjjel hever a külügyminisztériumban, miáltal Románia néhány órát nyer a katonai előkészületekre.

A romanok hirtelen betöréséről Jokélius Lajos brassói alispán beszéli, hogy az utolsó vonattal hagyta el Brassót. Már napokkal a hadüzenet előtt érezhető volt a feszültség, de a Bukarestből érkező megnyugtatások után nem hittük, hogy a hadüzenet olyan hamar bekövetkezik. Vasárnap délután hallották, hogy a koronatanacsot délután 2 órára halasztották, ami ismét megnyugvást keltett. Este segitővonatot hirtek Predealból. A vonat elindult és fel 7 órakor érkezett meg Predealba, de már akkor ropogtak itt a fegyverek. Még sikerült telefonértesitest adni, hogy a Tomos szorosban összegyült roman hordák rajvonalba fejlődtek és megtámadták a vonatot Burg Kornél határrendőrségi kapitány autón odautazott, hogy az akkor még incidensnek látszó eseményt elsimitsa, a Tomos szoroson tul azonban a kapitány autoja belefutott a románok sortüzébe, ugyannyira, hogy Burg kénytelen volt visszafordulni.

hive mozgalmunknak

Az árulás verdija. A Dimineata irja: Bratianu bejelentette a koronatanácson, hogy a négyes szövetséggel való diplomáciai és katonai megállapodás teljesen kész és köti a kormány kezét. A szerződés biztositja Romániának egész Erdélyt, Magyarország déli vidékének román lakta részeit, Bukovinát Csernoviccal egyetemben. Mivel Románia katonai helyzete Bulgária elleni katonai akciót követel, az antant elismeri Románia jogát, hogy Ruszcsuk és Várna közt levő területen egészitse ki határait. A szerződés biztositja Romániának mindezeket a területeket akkor is, ha nem hódithatja meg valamennyit. Ezt a klauzulát azért vették be, hogy ha valamelyik fél külön békét kötne, mielőtt Románia végez Ausztriával és Magyarországgal, Románia kárpótlást kap. A katonai konvenció értelmében a dunai fronton operáló orosz hadsereget román vezetés alá helyezik.

Az orosz-román szerződés. Románia már augusztus 15-én diplomáciai, néhány nappal később katonai konvenciót kötött az antanttal. A katonai konvenció értelmében, amelyet Bratianu Oroszországgal kötött, Romániának legkésőbb augusztus 28-ikán kellett a háborut megüzenni a monarchiának. A mozgósitási parancs, melyet vasárnap hirdettek ki, erről a napról van keltezve. A konvenció értelmében a román csapatok a mozgósitás első napján nyomban egyesülnek az orosz csapatokkal.

Dunai flottillánk Romania elleni akcioja. A Duna flottillánk a Duna alsó folyásán Turnumagurelle mellett román uszályhajókat, kikötői raktárakat és katonai telepeket elpusztitott, Zimniczánál két motorcsónakot zsákmányolt. A Wojusa alsó folyásánál az előőrsi tevékenység fokozódott.

Harcban a románokkal. Az „Álmos" dunai monitor Turnszeverinnél tüzeléssel több katonai telepet megsemmisitett. Határbiztositó csapataink a 600 kilométer kiterjedésü magyar-román határhegység összes átjáróinál harcba bocsátkoztak. Az ellenséget mindenütt, ahol zászlóaljainkra akadt, véres fejjel vertük vissza. Különösen az Orsovától délkeletre, Petrozsélnél, a Vörostorony szoros vidékén, a Brassótól délre fekvő magaslatokon, ahol a bátor 82-ik számu székely gyalogezred honi földjét védelmezte és a Gyergyói hegységben előretolt osztagainkat csak erős román megkerülő hadoszlopok nagy kerülésével végrehajtott előrenyomulása indithatta arra, hogy hátrább előkészitett, számukra kijelölt állásokba tervszerüen visszavonuljanak.

A románok berohanása Erdélybe. Az Orsovától ésszakkeletre emelkedő magaslatokon csapataink ismételten visszavertek román támadásokat, Egyébként a határon előretolt erőcsapatokat lépésről-lépésre és tervszerüen visszavontuk, ugy, amint az a háboru esetére már régebben megállapittatott. — Az ellenség bizonyára nagyra lesz Petrozsény, Brassó és Kézdivásárhely megszállásával. A legészakibb román hadoszlopok a Gyergyó hegységben harcban állanak.

Romania ainok kiralya. A Berliner Zeitung jelenti Bukarestből: A koronatanács előtt a román király fogadta az osztrák-magyar és német követeket, akiket egész határozottan arról biztositott, hogy sohasem adhatna beleegyezését ahhoz, hogy Románia hadat üzenjen a központi hatalmaknak, inkább lemondana a koronáról.

Harc a románokkal. A Herkules fürdőtől keletre fekvő magaslatokon román támadásokat visszavertünk. A csiki hegyekben küzdő császári és királyi csapatok a Csikszeredától nyugatra fekvő magaslatokon levő uj állásokba vonultunk vissza. Egyébként a magyar harcvonalon a helyzetben lényeges változás nem állt be.

Sepsiszentgyörgy és Nagyszeben kiürítése. Orsovánál és Herkulesfürdőnél az ellenséget tegnap is visszavertük. Egyébként seholsem fejlödtek jelentékenyebb harcok. Nagyszebent és Sepsiszentgyörgyöt az általános helyzetnek megfelelően már tegnapelőtt kiürítettük.

Bulgariat nem a románok, de az oroszok támadjak meg. A Popolo d' Italia jelenti Bukarestből: Románia nem támadja meg Bulgáriát, ezt a feladatot az orosz hadsereg látja el.

Bulgária hadat üzent Romániának. Pénteken délelőtt 10 órakor az itteni román követnek átnyujtották a hadüzenetet. Az utcákon falragaszok jelentek meg hadi kiáltvánnyal.

Török és bolgár hadüzenet Romániának. A török minisztertanács elhatározta, hogy Németországgal és Bulgáriával együtt hadat üzen Romániának.

Az orosz frontról. Bukovinában és Kelet-Galiciában az oroszok ujra támadnak. A Kárpátokban és Stanislaunál mindenütt visszavertük őket. A Dnyesztertől északra, a Zlota Lipa torkolatának szögében az ellenség 24 kilométer szélességü harcvonalon támadott. Mamanpoltól északra és Zawalovnál összes rohamai meghiusultak. Horozankánál harcvonalunkat a helységen tul nyomták vissza. Zborownál egy orosz támadást, miután kisebb helyi sikert ért el, ellentámadásunk megállitott. Terstyanszky vezérezredes hadseregénél az ellenség egyes helyeken behatolt állásainkba, a német csapatok ellentámadása azonban ujra visszaverte, mely alkalommal 2 tisztet és 407 főnyi legénysége esett foglyul. Kasowkától dél-nyugatra az ellenség egy előretörése meghiusult. A helyzet a tengertől egészen a Lucktól nyugatra elterülő vidékig változatlan. Lucktól délnyugatra az oroszoknak sikerült tért nyerniök, német csapatok ellentámadása elől azonban, sulyos veszteségek mellet ismét meg kellett hátrálniok. 2 tisztet és 407 főnyi legénységet elfogtunk. Uj támadások következtek, amelyet vissavertünk. A Bródyból és Tarnopolból erre vezető vasutvonalak között az orosz tüzérség tüze észrevehetően megélénkült. A déli vasutvonal mellett az ellenség támadott. Zborovnál keskeny arcvonalon előnyöket ért el, egyébként, részben német csapatok ellentámadásával visszavertük.

Erős tüzerharc az olasz fronton. Caoriolon ujra heves harc folyt. Miután az ellenségnek egy támadása már tüzérségünk tüzében meghiusult, este egy olasz osztag erős tüzérségi támogatással behatolt a hegyesuecson levő állásunkba. Ma reggel ellentámadásunk ujra kiüzte az ellenséget. A tengermelléki arcvonalon a Monte San Michele és Nova Vas vidéke az olasz tüzérség élénk tüze alatt állott.

Bulgar sikerek Szaloniki előtt. A Moglena arcvonalon a bolgarok elfoglaltak a Zborcetol délre emelkedő magaslatokat Tschegánska Planinan szerb ellentamadások meghiusultak.

Meghiusult angol-francia erős támadások. A Somme területén nyugati ellenfeleink jelentékeny erők harcbavetése mellett, bőséges tüzérségi előkészités után ujolag erőfeszitéseket tettek, hogy vonalainkat a folyótól északra áttörjék. A Thiepval-Moukvet major és a Del Ville erdő givenchy-i arcvonal ellen több izben az angolok, a Maurepas és a Clairy közti állásunk ellen a franciák intéztek rohamot. A támadások részben közelharc után, részben ellentámadásunk folytán meghiusultak. A Moucvet majortól délnyugara és del-villei erdőben kis árokrészekben még folyik a harc. A nyugati arcvonal többi részén az esti órákban a la-bassei csatorna mindkét oldalán és a Maas keleti partján folyt élénk tüztevékenységtől eltekintve, nem volt lényeges esemény.

Briand a haboru vegeről. Az Echo de Paris jelenti: Briand a legközelebbi titkos ülésen be fogja jelenteni, hogy az antant végleges győzelme halasztást szenved s nem ugy, mint multkor mondotta, 1916-ban, hanem 1917-ben fog csak bekovetkezni.

Ajánlunk azonnali szállitásra a **legjutányosabb napiárak mellett:**

Gép-, henger- és autóolajat, gépzsiradékot, kocsikenőcsöt

és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajokat szavatolt jó minőségben.

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

disznózsir-, szalonna- és olajnagykereskedők

BUDAPEST, IX., Hentes-utca 17. sz.

Sürgönycim: WEISSEFETT Budapest — Interurban telefon: József 14—30.

Bécsujhelyben

1916. szept. hó 13.-án

ló- szarvasmarha- és tenyészmalacvásár

tartatik.

Azonkivül minden szerdán és szombaton nagy sertésvásár.

Hordókat

petroleumos, olajos, kátrányos, siruposat, szeszeset, a legmagasabb áron **minden mennyiségben készpénzfizetés mellett** veszünk ugy helyben, mint bármely vidéki vasut vagy hajóállomáshoz szállitva.

Hordóügynökök kerestetnek!

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

olaj-, gépzsir-, kocsikenőcs nagykereskedők

BUDAPEST, IX. Hentes-utca 17.

Interurbán telefon: József 14—50.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

köszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám.

Struez szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg **nettó 4 %-os** kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánvaltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósit: rendes és törleszthetéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökke változtat (convertál).**

Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen beváltj szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értekpapirokat árfolyamveszteség ellen biztosit.

Értékpapirokat és értekeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazank legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztar Egyesulettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarekpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szomoathelyi (regi) Takarekpénztár**

Szombathely. Alakult: 1867-ben.

Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékbetétek 15 millió koronán felül. Saját tőkéi 2,250.000 korona.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, cégnyomásos levélpapirra, boritékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghivókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, cimkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzesekre vagy bármely a könyvnyomdászat szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes

könyvnyomdájához

Kőszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-féle ház), hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

„Kőszegvidéki Képesnaptár", „Günser Bezirkskalender" és „Hervatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga" kiadóhivatala.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszeg